

TALLINNA POLÜTEHNIIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 9(1123)

Reede, 30. märts 1984

XXXV aastakäik

TUGEVDADA KORDA JA DISTSIIPLIINI

Vastavalt viimastele NLKP Keskkomitee otsustele on praegu eriti tähtis tugevdada distsipliini, korda, organiseeritust. Kõrgemas õppeasutuses ei ole see vähem oluline kui tootmisettevõttes.

1983. a. 21.—22. detsembril ja 1984. a. 12. jaanuaril kontrollis TPI rahvakontrolli peagrupp elektrenergia kasutamist TPI õppehoonetes.

Enamik ruumides oli olukord rahuldav. 21.12.83. a. kell 19.40 põlesid TPI peahoone auditooriumides tuled asjatult ainult kahes: III-309 ja IV-308. IX õppekorpuses kell 12.50 oli valgustus välja lülitamata auditooriumides 322, 323, 331.

22.12.83. a. kell 17.30 oli VI õppekorpuses rida auditooriume tühjad, kuid täisvalgustusega: 237, 305, 312, 403, 405, 408.

12.01.84. a. kell 18.00 olid VI õppekorpuses valgustatud põhjusega auditooriumid 236, 237, 317, 404, 405, 406, 408.

Ilmselt nii mõnigi kord ei lüüta üliõpilased valgustust välja, kui see oleks vajalik. Ei kontrolli ega tee seda alati ka õppejõud. Mitte ainult tuled ei jäeta põlema. Tahvel on vahel pühkimata, aknad avatud jne. Ja asi ei ole kaugelki ainult mõnes kilovatt-tunnis, rublas, ebamugavuses, vaid ka üldises suhtumises distsipliini ja inimete poolt loodud materiaalse väärtustesse. On vaja rohkem korda!

Edaspidi on plaanis läbi viia selliseid kontrole nii, et välja selgitataks ka konkreetne isik, kelle süü tõttu jäi valgustus välja lülitamata.

TPI rahvakontrolli peagrupi administratiiv-majandusliku töö kontrolli sektori juhataja
Ü. KRISTJUHAN

TPI HOONETE TEHNILISEST KORRASHOJUST

Viimastel aastatel on TPI hoonete ekspuaterimisel esinenud olulisi puudusi, eriti küttesüsteemide, katuste, akende ja põrandate remontimisel ja korrahoidmisel. TPI rahvakontrolli grupid on olukorda selgitanud ja teinud ettepanekuid asjaomastele instituudi allüksustele puuduste kõrvaldamiseks. Kuid seni pole mitte kõiki puudusi likvideeritud ja mitte kõike pole tehtud lubatud tähtaegadel. Kuigi olukord on paranenud näiteks küttesüsteemide osas, ei ole ta veel kaugelki normaalne ega taga alati õppetöö korraldamist vajalik tingimustes.

Seepärast vastavalt Tallinna Linna Oktoobri Rajooni Rahvakontrolli Komitee määrusele 23. septembrist 1983. a. viisid TPI rahvakontrollid läbi hoonete talveks ettevalmistamise ja tehnilise korrahoiu ülevaate. Kontrollimiste tulemusel ilmnas rida tõsisid puudusi küttesüsteemides, katustes, akendes ja põrandate seisukorras. Nendest puudustest informeeris TPI Rahvakontrolli peagrupp instituudi peainseneri ja tema-le alluvaid vallüksusi ning palus rakendada vajalikke meetmeid,

et tagada häireteta õppetöö eriti talveperioodil. Instituudi tehniliste teemistuste poolt on hakatud suuremat tähelepanu pöörama hoonete küttesüsteemi parandamisele, mida meist paljud juba tunnevad ja millest peainsener A. Napits teatas ka rahvakontrolli peagrupi koos lähema perioodi korrahoiutööde graafikutega (kuni veebruar alguseni 1984. a.). Tõepoolest, järelkontroll näitas, et nii ühiselamutes kui ka õppekorpustes on paljudes ruumides juba saavutatud normaalne temperatuur. Muidugi ei saa nõuda, et näiteks Mustamäel kogu elamu-massiivi küttesüsteemi ekspuaterimisel esinevate üldiste puuduste tingimustes oleks võimalik kõikide hoonete küttesüsteemid viia ideaalsesse olukorda. Just sellepärast koostas peamehaanik ja kooskõlastas ehitusjaoskonna juhatajaga Mustamäe hoonete küttesüsteemide remondi graafiku, mille täitmise tähtajaks oli 10. veebruar 1984. a. Kuid see graafik ei ole täidetud. Remont ei ole tehtud raamatukogu lugemissaalis, III korpuse ruumides 112, 225, 208;

KES TEEB TÖÖD, PEAB KA SÖÖMA

Instituudi kolmes ühiselamus Mustamäel elab ligikaudu 2000 üliõpilast. Kuidas aga on korraldatud nende ühiskondlik toitlustamine? Selle probleemiga tegeles käesoleva õppeaasta sügissemestril ja tegeleb ka praegu TPI Rahvakontrolli peagrupi ühiselamute sektor. Et küsimuse ülestõstmise leidis ühiselamute elanikes elavat vastukaja, peab sektor vajalikuks valgustada olukorda ka instituudi ajalehe veergudel.

Probleemvaldkonnast esmase ülevaate saamiseks enne kontrollreide korraldati küsitlus kõigis kolmes ühiselamus. Juhusliku valiku alusel küsitleti ja saadi hinnanguid ning ettepanekuid 107 üliõpilaselt. On olnud juba kuula ka vastuväiteid, et 107 juhuslikult valitud elaniku arvamus ei ole veel enamiku arvamus. Käesolev kirjutis ei püüagi apelleerida arvu ja protsendide absoluutsele täpsusele, vaid püüab selgustada üldist olukorda pikema aja vältel.

sid olema kohe hommikul ka müügil. Eriolukord on piimaga, mis tuuakse alles kella 10-ks, kuid ka see peaks andma korraldada. Juhtub ka nii, et miinimum-sortiment on põhiliselt täidetud (küpsis on ka kon-
diitritööde, kapsasalat on võrd-
sustatud kartulisalatiga, jne.),
kuid kohutait saada pole ikka
võimalik.

4. Tuleks võimaldada üliõpilastel osta puhvetitest ka mõningaid esmaseid toiduaineid (leib, sai) ja poolfabrikaate kaasaviimiseks.

5. Järjekordade pikkuse üle ei nuriseta, kuid üle 50% üliõpilastest seletab seda toitvate vähese valikuga. Suurem osa üliõpilastest on juba loobunud lootmast ühiselamute puhvetitele (uppuja päästmine on uppuja enda asi!).

Need ja paljud muudki probleemid kerkisid üles seoses üliõpilaste toitlustamisega ühiselamutes. Oleks liialt optimistlik loota kõigi probleemide kohest lahendamist, kuid samme selles suunas on astutud. Rahvakontrolli vastav akt saadeti ühend-
ettevõtte «Känu Kukk» juhtkonnale ning nende osavõtul ja TPI haldusprorektori sm. Vihvelini eesistumisel toimus akti arutelu.

Praktiliselt on lahenedud juba tee probleem. Juhtkonna kinnitusele peab tee olema igal ajal müügil. Hiljuti lasti TPI sööklakompleksis käiku pärmsaiade küpsetusahi jõudlusega 5000 saia tunnis. Jäi siiski selgusetuks, miks sellise jõudluse korral kõigi TPI puhvete jaoks jõutakse neid valmistada ainult 1000 ringis, kusjuures ühiselamute puhvetid saavad ka nendest vaid tühise osa. Käesoleva aasta sügisest on plaanis käiku lasta TPI poolt muretetud ja seadistatav pirukaautoomaat. Hommikust piima puudumist püütakse kompenseerida keefiriga. Võeti vastu ka teisi otsuseid olukorra parandamiseks. Loodame parimat!

Ilmnes ka, et puhvete lahtiolekuaegade mittesobivuses on ülekohtune veeretada kogu süü ühendettevõttele «Känu Kukk». Ajad olevat kehtestatud TPI ühiskondlike organisatsioonide ettepanekul ning nendega ka kooskõlastatud (kas ka komsomoliorganisatsiooniga?). Arvame, et kui midagi on viltu läinud, siis saab seda ka parandada. Loomulikult tuleb arvestada ka tõsiasja, et ettevõtte (antud juhul «Känu Kukk») tegevus toimub neile antud tööjõulimiidi piires ning igal ühiskondliku toitlustamise ettevõtetel on õigus realiseerida ainult teatavaid toiduaineid.

Probleeme jätkub. Informatsioon konkreetsete meetmete kohta seni küll puudub, kuid selge on see, et senine olukord enam kesta ei tohi. Õppimine ise on küllalt pingeline töö, kuid üliõpilased ei tegele ju ainult õppimisega. Ja inimene on kord selline, et sööb ka õhtuti (üliõpilased eriti) ja laupäeval ning pühapäeval.

Kes teeb tööd, peab ka sööma!

M. LINK
J. PETERSON

Toimetusel:
Ootame ka üliõpilaste arvamus-
tõstatatud probleemide kohta.

RAH-
VA-
KONT-
ROLL

TEA-
TAB

IV korpuse ruumides 208, 402, 407 jne., nimetatud ruumides ei ole tagatud seni normaalne temperatuur. Instituudi peainsener ei ole teatanud rahvakontrolli peagrupi, millal nendes ruumides ja ka II ühiselamu kolmeteistkümnnes toas ning III ühiselamu viieteistkümnnes toas saavutatakse normaalne temperatuur (millele on juhitud tähelepanu rahvakontrolli õiendites) ning lõpuks likvideeritakse pikaleveninud vihmavee läbijooks katusele keemiateaduskonna mineraalväetiste ja söötade problemlaboratooriumi ruumidesse nr. 210, 211 ja 209, keemiakorpuse ruumi IV-404 ning ruumidesse II-102, III-401, 404 ning IV204, 301, 302 ja 303, millal remonditakse aknad ruumides III-222 ja 223, IV-118 jne., ning millal parandatakse põrandakatted III, IV ja V õppekorpustes, mida kõike on rahvakontroll korduvalt nõudnud.

Nimetatud puudused segavad normaalset tööd ja põhjustavad edasisi kahjustusi, seepärast tulevad nad kiiremini kõrvaldada. Sellest on huvitatud kõik meie instituudi töötajad. Kõrgkoolis peab olema vajalikul tasemel mitte ainult õppe- ja uurimistöö, vaid ka haldustöö, mis peab tagama vajalikud töötingimused ja vajaliku korrahoidmise ümbruse meie õppivatele noortele.

Seepärast TPI Rahvakontrolli peagrupp ootab instituudi peainsenerilt sm. A. Napitsalt selle ajalehe veergudel konkreetseid vastuseid ülalpool esitatud küsimustele koos tähtaegadega puuduste likvideerimise kohta.

TPI Rahvakontrolli peagrupi õppe-informatsiooni sektor

Olukorra tõsidust näitab siiski fakt, et 105 (98,1%) nendest 107-st üliõpilasest ei ole rahul ühiskondliku toitlustamisega ühiselamutes. Toitlusprobleemid tõsteti üles ka TPI rektori, akadeemik B. Tamme poolt komsomoliaktivistidele korraldatud vastuvõtul.

Püüame nüüd anda lühiväite mõningatest olulisematest tõstatatud ja kontrollimisel kinnitust leidnud probleemidest: I. I ühiselamu puhvet on avatud kella 9-st 16-ni ja II ühiselamu puhvet 7-st 14-ni, s. o. ajal, kui enamik üliõpilasi on õppetööl. Laupäeval ja pühapäeval on mõlemad puhvetid suletud. Seetõttu on täiesti arusaadav, et 100% I ühiselamu ja 96% II ühiselamu küsitletud elanikest ei ole nende kellaaegadega rahul. III ühiselamu puhvet on avatud kella 6.45—12.00 ja 16.00—20.00 ning nende aegade suhtes erilist nurinat ei ole.

Ühendettevõtte «Känu Kukk», kellele alluvad kõik TPI puhvetid Mustamäel, tuleks koos TPI juhtkonnaga leida võimalused I ja II ühiselamute puhvete avamiseks ka õhtuti ning laupäeval ja pühapäeval.

2. Toitude valik ei rahulda. Regulaarselt puuduvad müügil saiad, pirukad, soojad viinerid (õigemini antakse neid nii vähe, et nad praktiliselt kohe otsa saavad) ning ka salateid ja sooja toitu ei jätku kogu päevaks.

Üliõpilaste sooviks on laiendada valikut ja seda eelkõige odavamate toitude baasil.

3. Puhvete varustatus päeva lõikes on ebaühtlane. Puhvetid saavad kõik toiduained kätte eelmisel päeval ning need peak-

KES KUS MIS

28. märtsil esines instituudi aulas NSVL KUNSTNIKE LIIDU LIIGE, PALJUDE LAULUDE AUTOR JA ESITAJA JEVGENI BATSURIN.

TEATRIKARNEVAL oli Rahvusvahelisel teatripäeval, 27. märtsil kohvikklubis. Diskot tegi Margus Turu Pärnust. Külas olid näitlejad Mihkel Smeljanski ja Margus Oopkaup. Esinesid ka tantsufüürikud J. Tombi nim. Kultuuripaleest. Sisse sai ainult maskis ja kostüümis.

FILMIKLUBI tasutail filmiseansil 28. märtsil vaadati C. Chaplini filmi «Kullapalavik».

AIANDUSKOOPERATIIVIS «TIPPI» Harju rajoonis Laitses on vabanenud mõned suvilakobad. Soovijal pöörduda tootmispraktikaosakonda (A-IV-101) sm. A. Toomsoo poole.

DOONORIPÄEV oli 28. märtsil spordihoones.

ROCKIKLUBIS oli «Hindeheli». Tutvustati ansambli «Judas Priest».

RAAMATUKLUBIS oli õhtu pealkirjal «Põhjamaised meelolulised». Eino Leino, Ernst Enno, J. Sibelluse, E. Salmenhaara, H. Elleri ja E. Mägi loomingut teemadel vestles Helju Taur. Luulet lugus Kersti Kreismann. Muusitseerisid Aago Rääts, Urmas Vulp ja Helju Taur.

NOORTE ABC õhtul 28. märtsil esines Tõnu Ots.

ANSAMBEL «LILLEKE» esineb instituudi aulas 1. aprillil.

TÄHELEPANU TUTARLAPSEDI! Uue mängufilmi «Seffkokk» jaoks otsitakse peategelast. Kõigil, kel on eeldusi (pikkust üle ühe meetri, kaalu vähem kui 100 kilo, vanust 20 piires ja punased juuksed) registreerida end kirjalt-kult (lisaks elulookirjeldus ja kaks fotot 6x9) TP toimetuses 1. aprillist kuni 30. aprillini. Katsed algavad 30. aprillil instituudi aulas. Samasse mängufilmi vajatakse šveitsereid. Noormeestel, kel soovi, tuleb kirjutada avaldus (lisaks ka elulookirjeldus ja kaks fotot 3x4) ning saata TP toimetusse 1. aprillist kuni 30. aprillini.

TÄNA LEHES:

● AUTOMAATIKA JA
MEDITSIIIN — 2. LK.

● PARIM TUBA — 3. LK.
● FILMIVEERG — 4. LK.
● LIIKLUSKASVATUS —
4. LK.

AUTOMAATIKA JA MEDITSIIN

Sellise deviisi all toimus XXII automaatikapäev 12. märtsil. Et teema huvipakkuv ja automaatikutele kuhjaga organiseerimiskogemusi, tuli kokku üle neljasaja kuulaja. Lisaks automaatikutele (õppejõud, insenerid, tudengid) oli kohal ka meedikuid ja asjahuvilisi mitmelt naaberalalt.

Kavas oli kuus põhiettekan- net. Päevase osa avas auto- maatikakateedri esimene juha- taja, auautomaatik, dotsent Hanno Sillamaa. Oma sõnavõttus väljendas ta lootust, et päev läheb korda ning arvas, et teema on aktuaalne. «Automaatika tulevik seisneb eelkõige inimese täielikus tundmaõppimises — pole ju täiuslikumat automaatikasüsteemi, kui seda on inimene.»

Ülevaatliku tervituskõnega esines instituudi teadusprorektor, prof. Heino Lepikson. Siis sai sõna 1945. a. TRÜ arstiteaduskonna lõpetanud, endine ülikooli psühhiaatria kateedri juhataja, praegune professor-konsultant, NSVL Arstiteaduste Akadeemia korrespondentliige Jüri Saarma. Ettekanne juht- motiiviks oli see, et inimene moodustab psüühilise ja bio- loogilise terviku. Haiguste tekke ja raviviiside valikul on selle terviku mõlemad osad võrdselt tähtsad. Meditsiin veterinaariast psüühilise külje poolest just erinebki. On ju stressi- faktoril oluline osa südame- ja veresoonehaiguste tekkel ja kulgemise iseloomu määramisel. Kui inimene on haigestunud, siis ei ole haige mitte ainult tema keha, vaid kahtlemata muutub ka psüühiline seisund. Seepärast peavad arstid haiguse diagnoosimisel ja raviprotsessis lisaks aparatuursetele ja füsioloogilis-bioloogilistele analüüsiledele tõsiselt arvestama ka psüühilisi ja just nimelt individuaal-psüühilisi faktoreid. Kuigi selline arvestamine haiglate ja polikliinikute suure koormuse tingimustes põrmugi kerge pole ning tege- likkuses sageli puudulikuks jääb.

Professor Jüri Saarma on kolme lapse isa ja kümnekordne vanaisa. Küllap sellepärast mõjusid tema ettekandes välja- öeldud mured inimese pärast automaatikutest publikule väga usutavalt. Jääb vaid loota, et kui, juhustlikult meie ajastul avanebki võimalus, ei lehitaks keegi meist aparateid, kes inimesele hakkab ilmale tooma. Inimesele, olgu ta haige või terve, on eelkõige vaja omasarnaste seltskonda. Nõnda ka meditsiinis. Masinaväid aitab arsti.

TRÜ vanemteadur, meditsiini- kandidaat doktor Tiit Kõöbi ütles ka oma ettekandes arva- mused: et aparatuur annab arstile vaid võimaluse mõelda uuel tasandil. Täna-päeva tehnika on küll väga kõrrel tasemel, kuid sel tehnikal on nida puudu- si. Näiteks ei suudata parimad aparatuurid südametegevuse diag- noosimisele võistelda kogunud arstiga (keskmine süda). Samuti on neid masinad väga käli- lid. Tiit Kõöbit saime teada nii mõndagi kardioloogiaaparatuuridest ja kardiogrammide arvuti- analüsaatoritest. Paraku on kõik need masinad valismaise päritoluga. Kodumaised analoogid (võrdväärseid) lihtsalt puu- duvad. Või jääb neil puudu portatiivsusest või mones muust olulistest omadusest. Näiteks kodumaise kardiostimulaatori omanik ei tohi enam kunagi te- gelelda füüsilise tööga ega osa saada inimlikest emotsioonidest. Pole võimalik muuta südame- tegevuse rütmi (ette antud standard on 70 lööki minutis), nagu seda võimaldavad välis- maised aparatuurid.

Eesti Meditsiinitehnika pea- inseneri Ilmar Vallandi ette- kandest selgus, et vabariigi meedikute käsutuses, seega ka meditsiinitehnika remonditette- võtete hoolt all on üle 650 liigi mitmesuguseid tehnilisi aparaa- te. Tänu väliskaubanduse soo-

single läheneb meie juhtivate haiglate ja uurimisasutuste tehniline baas arvestatavale rahvusvahelisele tasemele. Rea- uusimate, näiteks röntgentomo- graafide töö põhineb täielikult elektronarvutite kasutamisel. Inimkeha ümber pöörleva ja impulssrežiimis töötava rönt- genkiirguse allika kiirguse nõrgemine inimkeha läbimisel mõõdetakse kümneid tuhandeid kordi kõige erinevamate suun- dades. Kogu andmestik läheb arvutisse, mille abil võib repro- dutsereida kontrastpildi arsti poolt soovitud kehaosa ristlii- kes. On selge, et erinevalt ta- valisest röntgenülevõttest näi- tab selline pilt palju ilmeka- malt organismi vigastusi, kasva- jaid jne. Kogu see keerukas protsess on sel määral automa- tiseeritud, et ei nõua arstiit praktiliselt mingeid eriteadmisi. Kahtlemata vajavad need keerukad aparatuurid head hool- damist ja inseneriharidusega spetsialiste. Siit ka põhimure: väga oleks vaja, et TFI võtaks enda peale mõnede automaati- ka, elektroonika- ja arvutus- tehnika inseneride ind. v. duaal- se ettevalmistuse meditsiini- tehnika tarbeks.

Peale kompuuter-tomograa- fide kasutatakse meditsiinis ka teist sorti andmete töötlust ar- vutil. Sellest kõneles ENSV Tervishoiuministeeriumi arvu- tuskeskuse direktor Arvi Sini- salu. Meditsiiniautode sõiduleh- tede arvutitöötuse kõrval rea- liseeritakse lähimas tulevikus arvuti abil ka nn. täielikud automatiseeritud haiguslood. Suure paberivirna asemel kasu- tab arst siis tsentraalarvuti sa- lastatud mälukehtaid. Ent ka praegu on kasu arvutitest suur. Nimelt eksperiment kõigi töö- võimetuselehtede kohustusliku registreerimisega arvutis alan- das ENSV-s 1981. a. kuni 1983. a. töövõimetuspäevi keskmiselt saja töötaja kohta 1071-lt 686,4 päevani aastas. (NSVL keskmine on 908,8.) Otsene sääst haigustoetuste arvel oli 1982. a. 5,5 miljonit rubla ja 1983. a. 6,95 miljonit rubla. Korrutades need arvud julgelt nelja või isegi viiega, saame tegeliku efekti tööstuses.

Doktor Tiit Kõöbi rääkis komplikatsioonidest mõningate südametegevuse karakteristiku- te mõõtmisel (ühikordseks ka- satamiseks ettenähtud sond (mõõdab südame minutitü- pmatava vere kogust) maksab 200 dollarit, mis teeb sedasorti uuringud enamusele haigestest kättesaadamatuks). Insener Heino Härsingu põhjalik ette- kanne tutvustas Leningradi teadlaste minutimahus mõõtmise uue printsiibi aparatuurset lahendust. Mõõdetehniline küll on siin lihtne ja odav. Mõõte- andmed töödeldakse jällegi arvutil.

Eesti Meditsiinitehnika inse- nerseadistaja Peeter Roosimaa kirjeldas raskete haigete jälgi- mise monitoorsüsteemi. Esimene sellelaoline on üles seatud Rakvere keskhaiglas.

Kõik ettekanded kinnitasid, et kaasaegne automaatika, eiek- roonika ja arvutustehnika tungivad üha enam ja enam meditsiini, kuidugi mitte ravi- ma, vaid abistama arste, ad- ma objektivi et informatsiooni härgest inimesest. Niisiis on meedikute ja inseneride loov koostöö vajalik, ja seda juba praegusel hetkel.

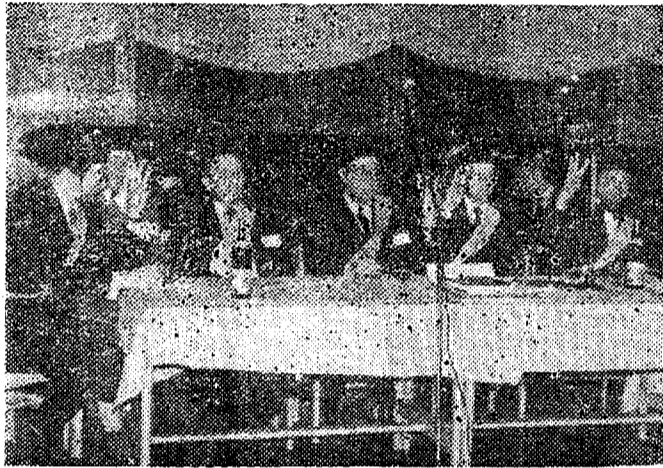
Päeva teine pool, õhtune osa oli Pirita rannarestoranis.

Üheks automaatikute ammu- seks traditsiooniks on, et auto- maatikapäeva õhtuse osa sisus- tavad neljanda kursuse tuden- gid. Ühel kateedri koostismisel enne toota päeva küsiti: «Kas saab teha?». Selle peale vas- tas dotsent Heino Ross, et ühel automaatikul ei jää automaati- kapäev kunagi tegemata.

Niisiis võime alustada. Külalised ongi juba kohal, end m'nusalt sisse seadnud. Vaikib sumin ja kangemad laulumehed võtavad viisi üles.

Lauldakse Gaudeamus. Tõus- takse püsti. Kui laul lauldud, lülitub sisse magnetofon. Lindid kostuvad võimsad elektroonika- helid automaatikute hümnina. Lipp tuuakse sisse. See hõbeda- ne kangas tuttava märgiga kes- kel sisendab kogu õhtu ametli- ku osa vältel suurt pühadust ja rituaali tõsidust.

Pannakse paika kogu õhtu kõige mõjukam ja võimsam ko- halik organ — SENJORAAT. Dotsent Arno Annus, dotsent Hanno Sillamaa, dotsent Heino Koss, Ilmar Valland ja Enn Tajuri. Kõigile neile kinnitavad tütarlapsed õlale värvilised siid- lindid, asetavad pähe seniiori mütsid.

SENJORAAT ON PAIGAS JA JUBA ANNAB MONOTOONSEID HINDEID

Senjoraat paigas, algab rituaal, mida III kursuse auto- maatikud juba ammu oodanud on. Nimelt lüüakse nad täna pidulikult ja pühalikult tõelis- teks automaatikuteks. Nüüdsest jääb neil TFI-s veidi vähem kui pool kogu õppeperioodist audi- kaid kulutada. Seda aga on hoopis kindlam teha, kui võid julgelt kinnitada, et erialast ka midagi küljes on.

Vanne lubab ja keelab, annab õigusi ja kohustab. Ja kui kõik kooris hüüavad: «Vannume! Vannume! Vannume!», pakub see rõõmu mitte ainult senjo- raadile, vaid ka noortele auto- maatikutele enestele. On ooda- ta, et 373 seni l'petanud auto- maatikule paari aasta pärast jälle liisa tuleb. Ja kui kõigil rebastel hõbedased märgid rituaali kinnituseks koos kateedri juhataja käepigistusega peos on, kõlab jälle Gaudeamus.

Ja ongi kõik. Ei, võiks öelda, et nüüd alles kõik algab. On ju nii, et tavaliselt sunnib ametlik osa inimese kuidagi morniks ja kangeks. Hetki järe- lemõtlemiseks on vaja, kuid üli- õpilasnootre, samuti noorusliku senjoraadi loomuses pole tavalis- istumise tuima vaimu.

Kuulutatakse välja politsei. Neli neljanda kursuse automaati- kute saavad koos toredate mütsi- side ja püstolikabuuredega kõik vajalikud õigused üla peale läi- nud piduliste korralekutsumi- seks.

Nüüd siis võib ka kateedri- juhatajale toostiks sõna anda.

Korraldajatel on käed-jalad tööd täis, sest varsti, õige varsti astuvad nad üles ja siis...

Siis valitakse miss ja mister. Aga keda valida? Veel enne kui pidu hoogu saamas oli, saabusid orgkomiteele minimeerid igalt kollektiivilt, peal märgend nend- de misterikandidaadi nimega. Võistlustulle läheb üheksa noor- meest, üks sikim kui teine. Kahju vaid, et kateedri mister usaldust ei õigustanud ja välja ei imunud.

Misterid lähevad ja kärmelt valivad endale partneri, nii meeldiva kui võimalik. Mitmed katsed ja proovid meelitavad rahva saali keskosa piirama. Senjoraat on tegevuses. Iga kat-

se tuleb hinnata viie palli süs- teemis. Hinded avavad seenio- ride tõelise õppejõu mentalitee- di. Ka kõige kenama naeratus- eh, isegi magusama musi eest on viied rasked tulema. Hinna- takse ju ikkagi tudengeid. Ega või näidata, et tegelik elu palju eksamist erineb. Sellise mono- toonse hindejada analüüsimisel satuvad hindajad ise raskustes- se ja õhtu kangelaste välja- kuulutamise võtab tükk aega.

Ka III kursuse automaatiku- te ettevalmistatud lühike ise- tegevuskava on traditsioon. «Teadet» jooksevad viienda kursuse komsorgid (või nend- de kt.). Ja ongi juba õhtu lõpusirge. Kell läheneb kesköö- tunnile. Senjoraat läheb tüttma

VEEBRUAR

Tuli ja läks. Nagu ikka. Kordumatuna või tavalisena. Nagu ikka.

Veebruar on mulle alati tun- dunud ajana, mis puudu keva- dest. Jaanuar — see on talv, siis ainult veebruar... ja ongi «esimene märts, sula ja plärts» — nagu vanaema mu lapsepõlves naljaviluks riimis.

Veebruaris on loodusekired veel pakatamata. On jõukogu- mine pulbitsevaks ärkamiseks. Vaikeluline.

Loodus puhkab, kuid inimene mitte. Ei loe talle suvi ega talv, ikka on elu täis kiirust ja muu- tumist. Kuni saabub hetk, mil enam ei jõua. Aeg on parata- matult ümber saanud. Veebruaris jätsime hüvasti NLKP Kes- komitee peasekretäri J. Andro- poviga. Kaob inimene, kuid jäävad väärt sõnad ja teod. Sõ- nad ja teod, mida elavad ei unusta. Nii jäädakse igaveselt elama.

Aja seadused, mis noorele inimesele vahel nii kummalised näivad.

«— Ja mulle tundus kohu- tavalt veider, et ma polnud oma mõõdaläinud nooruses peaaegu kunagi kahetsenud, polnud tun- netanud, et aeg kaob, nagu sei- saks mul ees õnnelik, piirideta ajaavarus, igapäine maine elu aga — aeglustunud, eba- reaalne sisaldaks vaid üksikuid rõõmuhetki, kõik ülejäänud ku- jutaks endast vahemald, kasu- tuid kaugusi, sõitu ühest jaam- mast teise.»

J. Bondarev «Hetked» («Loomingu» Raama- tukogu nr. 3)

Sarajevo 1984. Taliolümpia- mängud.

Osa võtsid kõik — kes kodus teleri taga, kes kohapeal võis- luskeerises. Asjatundjad olid kõik — kes julgekski ennast niivõrd suure spordisündmuse puhul mitteteadjaks tunnistada. Sportlastel kulmineerus aastane tööpinge. Hiilgavaks võiduks või... valusaks kaotuseks. Ko- duses kulmineerus telerite vaatamine ülekuumenemiseni. Pe- remaadelgi juhtus vahel praad ahju jääma, mis siis isade unarussejääetud tööstest veel rää- kida. Koolides kippusid tunnid vahel ära jääma — mis parata, olümpia. Läbi sai. Kõik tõm- basid hinge. Ära väsitas...

Olümpia sai läbi. Semester a'as. Taas ragu ikka. Kellele teine, kelie k'mnes, viimane, et ära teha diplomitöö ning minna oma õpitud ellu viima või edasi õppima. Õppima elu ja töötegemist.

Päike hakkas kõrgemalt käi- ma. Ju tal varsti midagi ka- valat plaanis on.

TSIVIILKAITSE VIKTORIIN II VOOR

1. Mida teate Nõukogude Liidu tsiviilkaitse ajaloost?
2. Millised on tuumaplahvatuse

kahjustavad tegurid ja nende mõjupiirkonnad?

3. Millal ja kuidas kasutada individuaalset kaitsepakendit JPP-8?
4. Kuidas käituda radioaktiivse saastumise vööndis ja mi-

da tuleb teha pärast saastatud piirkonnast väljumist?

5. Laste kaitsmise iseärasused? Vastused palume esitada 16. aprilliks k. a. instituudi tsiviilkaitse staapi.

SELLE ÕPPEAUSTA PARIM TUBA...

...meie ühiselamutes selgitatakse välja kevadeks, täpsemalt 15. aprillil, kui üliõpilaste a/ü büroode olmesektori esindajad esitavad aruanded oma teaduskonna parimate tubade kohta. Nõue olmesektori eest vastutavatele üliõpilastele: need kokkuvõtted peavad laekuma minu kätte õigeaegselt. Võib juhtuda paaripäevane hilinemine, aga ei tohi juhtuda paarikuune hilinemine. Selline venitamine näitab suhtumist, vastutustundetust jne., mida annab koondata ühe sõna — LOHAKUS — alla. Sellised lohakad olmesektori esindajad on mehaanika-teaduskonna a/ü büroos, kel tänaseni on esitamata eelmise aasta 15. detsembri aruande. Ka energeetika ja automaatika kokkuvõtteid tuli lausa välja pressida ning hiljem needki kokkuvõtted üle kontrollida koos II ü/e majavanema ja kommandantidega. Nähtavasti peaksid nõudlikumad olema üliõpilaste a/ü büroode esimehed, kelle otseks ülesandeks ongi büroo sektorite töö pidev kontrollimine. Ühel tudengil õppeaasta jooksul kaks aruannet teha — see pole ju raske.

Imselt on üheks puuduste põhjuseks ka see, et paljud oma tööloogi eest vastutavad tudengid peavad seda ametit esimest korda. Vist valitseb teadmatus oma ülesannete ees, raskustes olles ei osata kelleltki abi ja nõu küsida. Need küsimused on väga põhjalikult läbi arutatud iga-aastases a/ü seminarlaagris, kuhu kutsutakse esimese kursuse a/ü organisatorid, majavanemad, majanduskogu liikmed, ühiselamute vastutavad töötajad. Pärast sellist paari-päevalist koosviibimist, üksteise tundmaõppimist, ühiselamuprobleemide lahkamist saab kõigile selgeks, mida peab ise tegema ja kuidas on vaja teha, et ühiselamutes valitseks kord ning tudengid tunneksid end ühiskodus paremini.

Sügisel sellist laagrit ei jõutud korraldada. Korraldatakse kindlasti kevadel. Mis vormis see kokkutulek toimub, pole

veel teada. Kuid kindlasti on palju ettekandeid, vestlusi ja vaidlusi, millest peab kooruma ühteist kasulikke kõigile. Pärast seda jääb büroode olmesektori esindajatel veel aega, et kõik põhjalikult läbi analüüsida ning 15. aprillil anda juba lõppkokkuvõtted, lõplik teaduskonna parimate tubade järjestus.

Tulles tagasi parimate tubade järjestuse juurde seisuga 15. detsember 1983, siis ei tahaks hakata võrdlema tubasid ühiselamute vahel ega korda ja puhtust meie III ü/e-s. Sellest kõigest oli ka juttu eelmise aasta novembrikuu TP-s.

Tüdrukute ja poiste parimad toad teaduskondade kaupa sügissemestril.

KEEMIA-TEADUSKOND

Tüdrukud: I koht — tuba 543 (Eba Koger, Jaanika Jõgi, Eda Liba ja Urve Arv — kõik KO-81)
II koht — tuba 529
III koht — tuba 501

Noormehed: I koht — tuba 218 (Urmas Poola — KA-51, Raul Selli — KA-51, Jaanus Järvepõld — KM-51, Jaak Neigi — KM-51)
II koht — tuba 217
III koht — tuba 221

MAJANDUSTEADUSKOND

Tüdrukud: I koht — tuba 301 (Ellen Tooming — TL-31, Tiina Eiche — TR-51, Krista Vaigur — TP-11, Eda Ronk — TI-11)
II — tuba 308
III — tuba 330

Noormehed: I koht — tuba 230 (Villu Karu — TI-51, Tiit Romulus — TI-51, Mati Paljasmaa — TP-51)
II — tuba 231
III — tuba 235

EHITUSTEADUSKOND

Tüdrukud: I koht — tuba 207 (Marika Rautso — EE-52, Kai Rahu — EK-51, Tiina Mägi — EE-51)
II — tuba 220
III — tuba 212

Noormehed: I koht — tuba 522 (Veiko Veersoo — EV-31,

Jaanus Mesak — EE-31, Raivo Reiljan — EE-31)
II — tuba 513
III — tuba 510

MEHAANIKATEADUSKOND

Tüdrukud: I koht — tuba 229 (Malle Männik — MM-78, Zanno Lansberg — MM-17, Zanna Gogdeva — MM-17, Valentina Tšitsenko — MM-17)
II — tuba 231

Noormehed: I koht — tuba 432 (Peeter Krutmann — MP-51, Maido Mändmets — MM-52, Üllar Raad — MP-51)
II — tuba 334
III — tuba 412

AUTOMAATIKA- TEADUSKOND

Tüdrukud: I koht — tuba 204 (Eve Palk — LS-91, Marika Mäna — LI-91)
II — tuba 214
III — tuba 207

Noormehed: I koht — tuba 344 (Maroli Jaanimäe — LE-71, Uno Käär — LS-71, Ain Toomel — LE-72)
II — tuba 231
III — tuba 330

ENERGEETIKA- TEADUSKOND

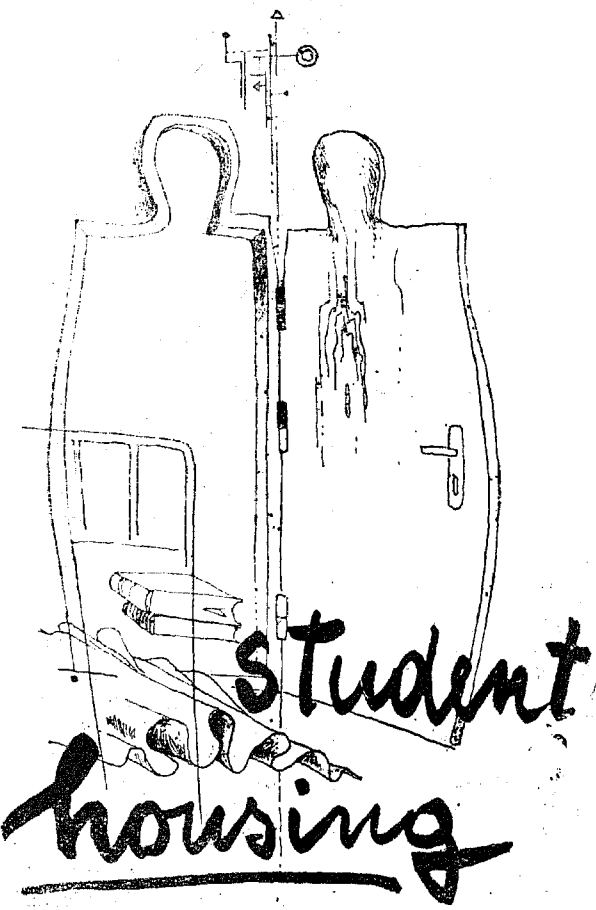
Tüdrukud: I koht — tuba 316 (Nelli Lembinen — AV-97, Larissa Masslenikova — AA-97, Nadežda Karpova — AA-37, Inna Ivanainen — AA-37)
II — tuba 418
III — tuba 315

Noormehed: I koht — tuba 509 (Ivo Kuusk — AA-31, Jaak Aaman — AV-31, Tajo Salus — AV-31)
II — tuba 517
III — tuba 510

KOHTLA-JÄRVE ÜLD- TEHNILINE TEADUSKOND

I koht — tuba 3 (Alla Adamson — KR-39, Marina Lavrentjeva — KD-39, Natalia Satova — KR-39).

MATI KIVIMÄE, EE-62

ÜLIÕPILASTE MAJUTAMISE SOTSIAALMAJANDUSLIKKE ASPEKTE

Tõlge ajakirjast «IUZ MAGAZINE ON THE
DEMOCRATIZATION AND REFORM
OF EDUCATION», nr. 3., 1983.

Üliõpilaste majutusprobleemidega kaasnevad mitmed teiseki mured. Näiteks — kuidas suudavad üliõpilased kohanda teistsuguse eluga pärast ülikooli. Edumeelne ühiskondlik arvamus nõuab üha tungivamalt lahendust, mis teeks lõpu hilisematest elutingimustest tunduvalt erinevate isoleeritud ühiselamukomplekside rajamisele. Nii nõuab Hollandi üliõpilaskäitumine, et 60% uutest korteritest ehitataks ühe- või kahetoalistena, mis teeks võimalikuks nende kasutamise ka üliõpilaste poolt. 50% üliõpilaste käsutusse antavatest korteritest peaksid asuma esimesel korral (kehaliste puuetega üliõpilaste tarvis) ning 35% peaks reserveeritama üliõpilasperekondadele. Nüüsuugi üliõpilaskortereid kasutaksid üliõpilased võrdsetel tingimustel teiste majaelanikega (st. nagu «päriskodud» — ilma ülikooli haldusaparatuur-poolsete eraellu sekkumiste ning ettekirjutusteta. — tõlkija märkus).

Teiseks alternatiiviks on elu 5–10 üliõpilast (või ka mitte ainult üliõpilastest) koosnevates komsomoolides. Sellise elamisviisi ajendiks on enamasti rahalised kaalutlused, kuid ei saa jätta arvestamata komsomooli sobivust koostöö õppimiseks ning üldse ühiskonnas leviva võõrandumisega võitlemiseks. Arvestades kasvavaid vajadusi, esitab ka üha rohkem üliõpilaskommuune nõudmise korteri saamiseks väljaspool ühiselamut.

Suurbritannia üliõpilasiühing NUSUK kehtsustab kohalikele võime üles muutma oma suhtumist üliõpilastesse, keda seni peetakse vaid «tülituks nuhtluseks, kellele tegelikult piisab väga hästi ka minimaalsetest mugavustest». Leitakse, et võimust peaksid midagi ette võtma, et rasketel tingimustel üürile antavaid erakortereid üliõpilastele kättesaadavamaks muuta. Mis puutub ühiselamutesse, siis olemasolevate vana tüüpi komplekside, kus praegu elab 1/3 õppuritest, olulist laiendamist ei soovitata. Nõutakse, et uued ühiselamud planeeritaks teistsiti, ning et üliõpilastele antaks õigus ise sisekujunduse üle otsustada. Ka vanades ühiselamutes soovitatakse teha ümberkujundusi, et muuta neid kodusemaks ning vähendada peavarju ajutusisust meelde tuletavaid üksikasju.

Briti üliõpilaskäitumise tugevnemine alates 1960. aastate lõpust on toonud kaasa mitmeid saavutusi:

— Ülikooli- ja muude võimude olalepatsutatav isalikkus on asendunud üliõpilaste kindlate õiguste tunnustamisega, kaasa arvatud distsiplinaarküsimuste lahendamise suvalisust välislaste kord, ning üliõpilaste enesemääramise õigus küsimustes, mis puudutavad isiklikku riietust, välimust ja käitumist.

— Üliõpilaskorraldused ja -ajalehed muutuvad üha iseseisvamaiks ning on sageli opositsioonis õppeasutuse administratsiooni suhtes.

— Tavalisteks on saanud õppeprogrammide ümberkorraldamised, mis lõpevad enamasti uute õppeainete programmi võtmisega ning diplomi saamiseks vajalike tingimuste muutmisega.

Põhjalikest muutustest ei saa seetõttu puutumata jääda ka üliõpilaste majutamise kord. Üliõpilaskultuuri tunduv erinevus üldkehtivast olme- ja käitumiskultuurist teeb raskeks üliõpilasele põhjaliku reglementeerimise. Seda tunda saanud võimuorganid olid sunnitud üliõpilaskonnale vabade käed andma. Kaotati jäigad ning pisiasjadesse kiinduvad ühiselamutes käitumise eeskirjad (eriti palju nurinat olid tekitanud punktid, mis puudutasid sugupoole vahelisi suhteid, välimust ning käitumist), ning lasti üliõpilastel ühiselureeglid ise paika panna.

Sellest ajast peale, kui loobuti eraldatud poiste- ja tütarlastekoolidest, ning hakati poisse ja tüdrukuid õpetama koos (algul ühises koolis, hiljem ka samas klassis; ülikoolides — samas õppegrupis), on väieldud selle üle, kas majutada nad kokku või eraldi. Esimesed arglikud katsed eri soost üliõpilasi ühtse katuse alla elama panna tehti 1960. aastate keskel. Täna on selline majutusviis muutunud valdavaks.

(Järgneb)

Kevadsemester on täies hoos ja pea sesski käes. Sesspingele aga järgneb pikk suvepuhkus, mille sisukale veetmisele juba praegu õige aeg mõelda. Ka sel suvel ootab Paida rajoon tiplikatest põllumehi. Mida on uut?

TPI kombainerite rühma asemel on TPI põllumajanduslik rühm. Lisaks kombaineritele, autojuhtidele ja lüpsjatele hakkavad sel suvel tööle ka rehepapid (viljakuivatajad). Ja nagu põllumajandusliku rühma kommandöri Üllar Tanibergilt (MP-61) kuulsin, oodatakse kõigil põllumajanduslike erialade vastu huvi tundvate tudengite osavõttu. Rühma liikmetena nähakse meelsasti ka naistudengeid. Mõõdunud suve kogemus näitab, et naisekätt on väga vaja.

Elatakse mikrorühmadena rajooni majandites, seitsmekesi kolmetoalistes korterites. Toitlustatakse sööklas ja õhtuks antakse tooteid ühiskodusse kaasa, kestab ju kombaineri tööpäev õhtuniiskuse ja pimeduse saabumiseni. Lüpsjatel on mõnevõrra lihtsam. Nende tööaeg on normeeritud. Kaks korda päeval käiakse töö, kusjuures südapäev on vaba. Võta siis päikest või uudista ümbrust.

Töörõivad ja elutarviklik majapidamisinventar antakse majandist. Kui veidi eelmise aastaid vaadata, siis selgub, et kõige põllumajanduslikumad on mehaanika- ja automaatikateaduskonna tudengid. Peale ühe keemiafudengi olid kõik lüpsjad

PÕLLUMAJAN- DUSLIK RÜHM OOTAB

majandusteaduskonnast. Tudengid lüpsjate töö tõttu ei langedu üheski majandis piimatoodang. Kuigi algul asendasid kaks üliõpilast üht lüpsjat, oleks täiesti edukalt hakkama saadud ka vahetusega 1/1.

Vaatamata mitmetele ettepanekutele jääb rühma kureerima TPI.

NB! Kõik soovijad peavad registreerima end instituudi komsomoolikomitees (samal ajal täpsem info) hiljemalt aprilli lõpuks. Esmakursuslased vahastatakse suvemalvast. Mehaanikateaduskonna tudengid vahastatakse ka praktikast.

Lubadeta kombainerihakatis-tele ja ka lüpsjatele toimuvad 2–3-nädalased kiirkursused Türi NST-s. Lõpetamisel saavad kombainerid praktikandi tunnistuse. Suve lõpul aga kombaineri tunnistuse. Õppeajal makstakse tasu 50 rbl.

Kas sel aastal ootavad paremaid lisaks soliidsele töötasule (mõõdunud suve keskmine 700–800 rbl.) preemiad. Sotsialistlik võistlus on eraldi kombaineritele ja lüpsjatele.

Eelmise suve parim kombainer LE-62 üliõpilane Armin Lairde koristas vilja 802,0 arvestustooni 41,1 täidetud vahetunormiga, olles rajooni üldarvestuses kümnes. Preemiaks värvitel. Lüpsjatest oli edukam Maret Haidak (II kursuse majandustudeng).

RAIVO LINNAS, MM-83

FILMIVEERG

Kevadpoolaeg filmiklubis on sellepoolselt erilise, et iga teisipäev läheb filmifestivali läbi-vaatuse tähe all. Seda kuni festivali kulminatsioonini aprillikuus.

6. märtsil oli oma program- miga klubilaste ees stuudio «Eesti Reklaamfilm». 36 rek- laamfilmi alustasid jahti nn. minihammarrattale. Kuivõrd kõiki neid ajalehe veerule ära ei mahuta, siis olgu toodud 10 esimest klubilaste hinnangu järgi.

1. «Arbuus»
P. Volkonski, N. Šarubin
7,48 palli
2. «Viinamari»
P. Volkonski, N. Šarubin
7,45 palli
3. «Apelsin»
J. Saar
6,48 palli
4. «Granaat»
J. Saar
6,09 palli
5. «Ounapomm»
P. Volkonski, J. Saar
5,96 palli
6. «Melon»
M. Kask, N. Šarubin
5,88 palli
7. «Mee varumine»
R. Kaidme, J. Ilves
5,71 palli
8. «Oun»
K. Klooren
5,48 palli
9. «Keemiakaubad»
A. Sõöt
5,39 palli
10. «Portselan, kristall»
H. Egipt
5,37 palli.

«Eesti Reklaamfilm» näitas ka kaht lühifilmi: «Hotell «Jal- ta» lisateenused» (H. Drui ja E. Oja) ning «Herald Eelma» (K. Klooren). Hinded vastavalt 4,95 ja 5,98 palli.

13. märtsil oli filmiharraste- jate II programm.

Lühifilmid: «Mu väike kallis robot» (H. Tibar) — 6,13 palli, «Festival» (J. Kolberg, K. Jür- gens) — 5,11 palli (see film sai 15. Balti amatöörfilmide festiva- li Riias 1983. aastal kuldmedali parima reži ja näitlejatöö eest), «Akvalaagiga antiiki» (A. Tom- son) — 5,07 palli (see film mār- giti 15. Balti amatöörfilmide festivalil Riias 1983. a. ära, 1982. a. Tšehhoslovakkias all- veeamatöörfilmide festivalil sai auhinna), «Film nr. 16» (K. Jür- gens, J. Vaher, H. Lintrop) — 4,23 palli.

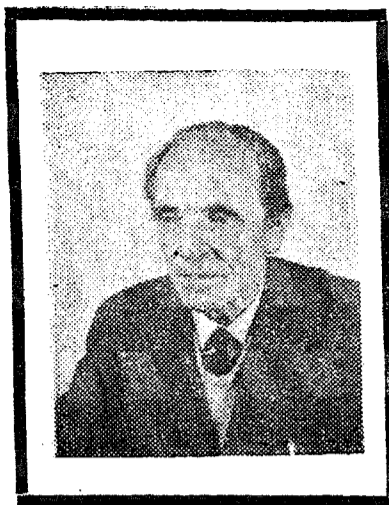
Amatöörilaste poolt oli esitatud ka kolm filmi «minide» konkur- sil. «Hüppeedukus» (H. Tibar) — 5,44 palli, «Solist» (H. Tamm) — TPI filmiklubi — 3,93 palli, «Taignalugu» (K. Ugur, S. Tam- mel) — 3,85 palli.

20. märtsil vaatasime «Eesti Telefilmi» teist programmi kolme filmiga: «Dialoog» (H. Sein), «On niisugune võima- lus» (M. Kask), «Järvelinn Vil- jandi» (T. Kõdre).

ÜRITUSED SELJATAGA

Märtsikuu külalised olid se- dapuhku Kreekamaalt. 20. märts- sil olid külas Kreeka režissöö- ridel assotsiatsiooni esimees Georgi Karifildis ning teda saatvad Tassos Eliates ja Nikos Andenakos. Saimet teada, et filmikunsti areng Kreekamaal on olnud üsna vaevaline. Kaua aastaid võimul püsinud fašist- lik diktatuur ei võimaldanud kultuuril vabalt areneda. Tule- mused on see, et ka praegu Kreeka kinodes 500. aastast li- nastuvast filmist on 470 USA kommertsfilmid. Kreeklased ise teevad aastas ca 40 filmi, mil- lest kunstiväärtuslikuks võib lugeda pooled. Tegutsevad ka filmiklubid, kes oma program- mid saavad filmilaenuvõttega te- gelevatelt erafirmadelt. Külal- lised vaatasid kinomajas K. Kii- sa filmi «Surma hinda küsi surnutelt» ja O. Neulandi «Tuulte pesa». Külakostiks oli neil kaasas üks detektiivfilm.

ANDRES ALLIKMÄE

SERGI KONSTANTINOV

In memoriam

6. märtsil 1984. a. varises manalasse ehitustehnoloogia ka- teedri endine juhataja, dotsent Sergi Konstantinov.

Ehitustehnoloogia kateeder kaotas kolleegi, kes kõrvuti pikaajalise pedagoogilise staa- žiga omas rohkeid väärtuslikke praktilisi ehituskogemusi.

Sergi Konstantinov omandas ehitusinseneri kutse Tallinna Tehnikaülikoolis 1936. a. Sellest

ajast kuni 1962. a. oli ta vahe- tult seotud ehitustegevusega. Sõjajärgsetel aastatel oli ta üheks neist, veel vähestest dip- lomeeritud ehitusinseneridest, kelle õul kogu raskusega lasus rahvamajanduse taastamispe- rioodiga kaasneva ehitustöö juhtimine Ehitusministeeriumi tootmistehnika osakonna juha- tajana ja ministeeriumi peateh- noloogina. Kui ta 1962. a. valiti TPI ehitustehnoloogia kateedri juhatajaks, oli tal uuele tööke- hale kaasa võtta rohkem kui 25 aasta hindamatud kogemu- sed ehituspraktikast.

Talle omase süsteemikindluse ning põhjalikkusega süvenes Sergi Konstantinov ka oma

utusse, pedagoogilistesse ko- hustustesse. Tema lai tehniline silmaring, oskus lävida inimes- tega ja rikkalik kogemustepa- gas võimaldas tal tõsta õppe- ja meetoodilise töö kateedris uuele kvaliteeditasemele, mille eest talle juba 1963. a. omistati dot- sendi kutse. Nii kateedri juha- tamise 10-aastase perioodi väl- tel kui ka edasitöötamisel dot- sendina hoolitses ta lakkamatult kateedri õppetöö hoidmise eest kaasaja ehitusteaduse tasemel.

Sergi Konstantinov kustus äkki. Mälestus temast jääb püsima veel kauaks; tema käe all ehitatud hoonetena ja tema poolt väljaõpetatud ehitusins- neride näol.

LIIKLUSAASTA 1983 TPI-s

TPI kui suur asutus omab ka suurt tähtsust liiklusalase hariduse taseme tõstmisel. Selle valdkonna tähtsust rõhutavad ENSV Kõrg- ja Keskeriharidu- se Ministeeriumi käskkirja liik- lusalase töö organiseerimiseks ja ka TPI rektori käskkirja. Viimase põhjal loodi ka liiklus- komisjon, kelle ülesandeks on korraldada tehnilisi õppusi, loenguid ja vestlusi üliõpilaste- le, kooskõlastada ühiskondlik- ke autoinspektorite ning «Auto- mi» algorganisatsiooni tööd, korraldada autode tehnilisi üle- vaatusi jne. Vastavad üritused pandi paika aastaplaaniga. Ka instiituudi juhtkond omistab liiklusalasele tööle suurt täht- sust. Kõigist tähtsamatest üri- tustest on haldusprorektor osa võtnud, parteikomitees on kõne all olnud liikluskasvatuse parandamine, a/ü komitee arves- tab liiklusalast tööd tuusikute jaotamisel, «Tallinna Poli- tehnik» on avaldanud liiklus- alaseid kirjutisi, stendidel on liiklusalased väljapanekud liik- luskasvatuse ja liikluskasvatuse valgustamiseks.

LIIKLUSKASVATUS TPI-s

Nagu TPI liikluskomisjoni artiklist nähtub, polnud 1983. liiklusaasta meile sugugi hea. Järsk liikluseeskirjade (LE) arvu suurenemine (1982. a. võr- reldes 1,5 korda) viis meid Oktoobri rajooni halvema liik- luskasvatuse alaseks. Liikluskasvatuse olukorda TPI-s kontrollis ENSV RAI Valitsuse komisjon, liikluskasvatust aru- tati Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumi liikluskomisjoni ja TPI parteikomitees.

Vastavalt TPI-s kehtestatud korrale organiseerivad instituudis üldist liikluskasvatust all- asutuste juhid oma töötajatele ja rühmajuhendajad ning õppe- ainet «Sissejuhatus erialasse» läbiviivad õppejõud üliõpilaste- le. Nagu ka RAI komisjon leidis, võib liikluskasvatuse kutseliste autojuhtide osas jää- da rahule. Halvem on olukord erasõidukijuhtide osas — nende arvele läheb 88% kõigist TPI LE rikkumistest. Olukorra analüü- simiseks korraldas TPI liiklus- komisjon üliõpilaste hulgas an- keetküsitluse, mis tänu teadus- kondade abile läks ka korda. Järgnevas tabelis ongi toodud LE rikkumiste suhtelised sa- gedused teaduskondade järgi.

Teaduskond
LE rikkumisi:
arvuliselt
LE rikkumisi 100
liikluskasvatuse kohta:

üliõpilased
töötajad

1. Mehaanika	55	35,2	10	10
2. Ehitus	27	17,3	8	7
3. Automaatika	22	14,1	9	8
4. Energeetika	14	9,0	11	0
5. Majandus	12	7,7	4	20
6. Keemia	10	6,4	4	14
7. Üld- teoreetiline	6	3,8	—	14

Käesoleval ajal on TPI-s li- gikaudu 2000 eraliikluskasvatust kasutatavat juhti: Neist 1350 on üliõpilased. Viimane arv või- maldab selgitada (mitte õigus- tada) suurt LE rikkumiste arvu TPI-s (keskmiselt iga 15-nes juht). On ju üliõpilased enamuses lühikese sõidukijuhi staažiga ja ka autot saavad enamuses kasutada vaid episoo- diliselt. Kuna juhtimisvõime- sed omandatakse kiiremini kui tulevad praktilised kogemused ja oskused liiklusalakordade hindamiseks, tekib neoreel juhil sageli vastuolu enesekindluse tõusu ja puuduliku liiklusalase intuitsiooni vahel. Tulemusena teevad alla aastase staažiga ju- hid liikluskasvatust kuni 4 kor- da sagedamini kui pika staaži- ga juhid. Pole täpselt teada, kuidas mõjub juhustaaž LE rik- kumise sagedusele, aga et liik- luskasvatuse osas sageli just LE rikkumise tagajärg, siis võib arvata, et ka LE rikkumiste osas kehtib sama seaduspära- sus.

Kokkuvõtte 1983. aasta liikluseeskirjade rikkumistest ins- tituudi üliõpilaste ja töötajate poolt:

156 liikluseeskirjade rikkumist (1982. aastal — 104), seal- hulgas:

eravautojuhte	131	e. 83,9%	1982 — 87	e. 83,7%
jalakäijaid	17	e. 10,9%	— 14	e. 13,3%
mootorrattureid	6	e. 3,8%	— 8	e. 7,7%
riigiautojuhte	2	e. 1,3%	— 3	e. 2,8%

Elukainena rikkusid eeskirju 2 üliõpilast ja 1 töötajat. Ka 1982. aastal 2 üliõpilast ja 1 töötajat.

Teaduskonniti näeb pilt välja järgmine:

1. Mehaanika (M)	55	rikku- jate	e. 35,2%	1982 — 21	e. 20%	1.
2. Ehitus (E)	27	„	e. 17,3%	— 19	e. 18%	2.
3. Automaatika (L)	22	„	e. 14,1%	— 8	e. 8%	6.
4. Energeetika (A)	14	„	e. 9,0%	— 4	e. 4%	4.
5. Keemia (K)	10	„	e. 6,4%	— 11	e. 11%	3.
6. Majandus (T)	12	„	e. 7,7%	— 7	e. 7%	5.
7. Allasutused	9	„	e. 5,8%			
8. Üldteoreetiline	6	„	e. 3,8%			

Jaotus üliõpilaste/õppejõudu- de vahel:

1. M — 48/7
2. E — 24/3
3. L — 19/3

4. A — 14/0
5. K — 5/5
6. T — 6/6.

TPI liikluskomisjoni Hige
E. SAA

Üliõpilaste suur osa TPI sõi- dukijuhtide hulgas seab tõsised ülesanded instituudi liikluskas- vatusele. Liikluskasvatuse pa- randamiseks üliõpilaste hulgas pidas TPI parteikomitee vaja- liikuks:

— teaduskondade parteibü- roodel ja dekanaatidel tagada liikluskasvatuse pidevus õppe- rühmades, viies õpperühmade kasvatustöö plaanidesse sisse vastava teema punktid;

— instrueerida ja kindlustada faktilise materjaliga 1. kursusel liikluskasvatustöö läbiviivad õppejõud;

— panna välja LE rikkunud üliõpilaste nimesid teaduskonda- de teadeteahvile;

— teaduskondade kasvatus- prodekaanidel valgustada tea- duskonna liikluskasvatust vä- hemalt kord aastas TPI ajale- hes.

Vaikides ei saa mõõda minna ka TPI töötajate, sealhulgas ka õppejõudude osast LE rikkumi- ses. Mõningal määral on tabelle- lised andmed töötajate osas suurendatud — arvesse pole võetud volitusega sõitvad autojuhid. Nagu paari kateedri baasil tehtud kontroll näitas, sõidab volitusega ca 30% juhti- dest. Aga ka sellise ümberarvu- tuse tegemisel jääks töötajate poolt sooritatud LE rikkumiste arv ülemäära suureks (tabel). See viitab vajadusele tugevda- da tähelepanu liikluskasvatusele.

mele ka kõigis TPI allasutustes.

TPI-s tehtavat liikluskasva- tustööd käsitledes oleks vale mõista selle all vaid oma töötajate ja üliõpilaste liikluskasva- tust. Ainna tehnilise kõrgkooli- na on TPI-i küllalt oluline osa- ka kogu vabariigi liikluskasvatuse- liini tõstmisel. Kõigepealt peab märkima TPI poolt 70—80 auto- ja teedeala inseneri ettevalmis- tamist aastas, kes saavad ka liiklusalase üldhariduse. Vasta- valt TPI mehaanikateaduskonna ja RAI Valitsuse kokkuleppele spetsialiseeritakse igal aastal 2—4 autoinseneri liikluse orga- niseerimisele. Autoinseneride ettevalmistamisega seoses ei saa aga jätta märkimata, et eriala 25 aasta jooksul pole suudetud lahendada õppesõidu küsimust. See on seda kurioossem, et va- bariigi teistes kõrgkoolides (EPA, TRU, TPedI) on küsi- mus lahendatud isegi autost suhteliselt kaugel olevate eri- alade puhul.

Rääkides TPI osast ENSV liiklusalakorra parandamisel, tuleb märkida ära veel ühis- kondlike liiklusinspektorite et- tevalmistamist ühiskondlike eri- alade teaduskonnas, autoteede kateedri juures oleva autotee- de ja liikluse organiseerimise ratsionaalse projekteerimise labo- ri tegevust, TPI õppejõudude esinemisi televisioonis, raadios ja ajakirjanduses.

TPI liikluskomisjoni esimees-
R. SILLAT

Trükkikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42. Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский поли- техник». Типография «Юхиселу», Пикк, 40/42.
Toimetuse aadress: 200026 Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI, 3. hoone, tuba 204, tel. 537-261.
Адрес редакции: 200026 Таллин, Эхитайте тее, 5, ТПИ 3 корпус, комната 204, тел. 537-261.

Tell. nr. 944
MB-03630
Hind 2 kop.

Vastutav toimetaja
G. HAZAK

«TALLINNA POLÜTEHNİK»
«ТАЛЛИНСКИЙ ПОЛИТЕХНИК»